

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Фізична терапія, ерготерапія»
Першого рівня вищої освіти**

за спеціальністю	227 Терапія та реабілітація
галузь знань	22 Охорона здоров'я
Кваліфікація	Бакалавр терапії та реабілітації, за спеціалізацією 227.01 Фізична терапія

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Голова Вченої ради _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол від « ____ » _____)

Освітня програма вводиться в дію з

Ректор _____ проф. Ігор ЦЕПЕНДА

(наказ ректор.)

м. Івано-Франківськ, 2025р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми к. фіз.вих, ас. Любов МИКИТИН

Члени робочої групи _____ PhD , ст. викл. Іванна ДІДОХА
_____ к. мед.н, доц. Марія АРАВИЦЬКА
_____ PhD , ст. викл. Світлана НАКОНЕЧНА
_____ к. фіз.вих, ас. Любов МИКИТИН

ВНЕСЕНО:

Кафедра терапії, реабілітації і морфології
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

Протокол № від « » 2025 р.
Завідуючий кафедри _____ д. мед.н, проф. Лідія ШЕРЕМЕТА
Завідуючий кафедри _____ к. мед.н, доц. Зіновій ЯЩИШИН

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2025 р.
Голова вченої ради _____ к. пед.н., проф. Ярослав ЯЦІВ

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № _____ від « _____ » _____ 2025 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ 3:

« _____ » _____ 2025 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Фізична терапія, ерготерапія з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, галузь знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 4 від «26» квітня 2018 р.) та введена в дію Наказом ректора № 4 від «26» квітня 2018 р.

У 2024 році відповідно до побажань та рекомендацій стейкхолдерів освітньо-професійна програма була оновлена, затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та введена в дію Наказом ректора _____приведена до стандарту вищої освіти України та наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419.

Освітньо-професійна програма містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти.

Розроблено робочою групою у складі:

Іванна ДІДОХА – член робочої групи, доктор філософії за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Марія АРАВИЦЬКА – член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії, реабілітації і морфології.

Світлана НАКОНЕЧНА – член робочої групи, доктор філософії за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Любов МИКИТИН – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, асистент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Інна СКРИННИК – здобувач вищої освіти спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Павло БАГРОВЕЦЬКИЙ** – член робочої групи, завідувач відділення відновного лікування дорослих та дітей до 3-х років з ураженням нервової системи та опорно-рухового апарату у КНП «Яблунівська РЛ»;

2. **Світлана АНОХІНА** – член робочої групи, заступник директора з організаційно-методичної роботи комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня № 1 Івано – Франківської міської ради»

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет фізичного виховання і спорту кафедра терапії, реабілітації і морфології кафедра фізичної терапії, ерготерапії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр терапії та реабілітації за спеціалізацією 227.01 Фізична терапія
Офіційна назва програми	Фізична терапія, ерготерапія
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 09017697, дійсний до 01.07.2024; Термін дії освітньої програми – 5 років.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») або ступеня «бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» з іншої спеціальності. Обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців (денна форма навчання); – на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»: 2 роки 10 місяців (денна форма навчання) з перезарахуванням 60 кредитів ЄКТС, отриманих в освітній програмі підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування»; за іншими спеціальностями не більше ніж 30 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг клінічних практик з терапії та

	реабілітації становить не менше 24 кредитів ЄКТС.
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/227-fizyczna-terapiia-erhoterapiia/
2. Мета освітньої програми	
Метою є підготовка висококваліфікованих, фахівців зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук. Мета ОП відповідає Стратегії розвитку університету на 2020-2027 рр. (https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету)	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я. Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація. Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія. Об'єкти вивчення та діяльності: рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно- рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико- біологічних, соціальних, психолого- педагогічних наук. Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії та ерготерапії;

	вербального і невербального спілкування; надання долікарської допомоги.
	Інструменти та обладнання: для контролю основних життєвих показників пацієнта /клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії та ерготерапії; проведення заходів фізичної терапії та ерготерапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості базується на сучасних наукових положеннях та узагальненнях передової практики в процесі підготовки конкурентоспроможного фахівця, який володіє сучасними технологіями у сфері фізичної терапії, ерготерапії, здатний до навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців ступеня вищої освіти «бакалавр», здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, ерготерапією, реабілітацією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Особливості програми	Унікальність освітньо-професійної програми полягає у забезпеченні реалізації основних вимог Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», що проявляється через здійснення навчально-практичної діяльності, у галузі охорони здоров'я з урахуванням регіональних особливостей Прикарпаття. Перелік освітніх компонентів програми сформований відповідно до стандарту вищої освіти України та наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419, а також із врахуванням сучасних світових практик та вимог професійного стандарту Української асоціації фізичних терапевтів https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/PS_PT_2023_approved.pdf Програма забезпечує індивідуальну траєкторію навчання з огляду на вимогу стейкхолдерів щодо потреб у фахівцях для реабілітації поранених військовослужбовців та цивільних осіб, які постраждали внаслідок бойових дій. В програмі враховано соціально-економічний статус та потреби ринку праці Західного регіону України та Івано-Франківської області, що сприяє шляху реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, з урахуванням його здібностей, інтересів, власних потреб

	та потреб ринку праці, ступеня розвитку медичної інфраструктури та високого професійного рівня науково-педагогічних працівників.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність кваліфікації бакалавра фізичної терапії, ерготерапії, реабілітації у суб'єктах господарювання, що здійснюють такі види діяльності: - за КВЕД ДК 009:2010: 3226 – асистент фізичного терапевта; 3226 – асистент ерготерапевта; 3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою другого (магістерського) рівня з цієї галузі знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра).
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді: лекцій, (мультимедійних, інтерактивних), семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, практичної підготовки, написання курсових робіт, самостійного навчання, залучення студентів до участі в конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах.
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Поточний контроль містить: тестування (така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі); творчі завдання (проводиться з метою формування компетентностей у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення); самостійна робота (така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно

	відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно); індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проєктів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) проводяться протягом семестру з метою формування практичних компетентностей щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену / заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: – систематично відвідувати заняття; – вести конспекти лекцій і семінарських занять; – брати активну участь у роботі на семінарських заняттях; – виконувати тестові завдання; – виконувати індивідуальні семестрові завдання. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – екзамен. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється 100-бальною шкалою з переведенням її у оцінки ECTS та національну шкалу: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни” і вербальною: “зараховано”, “незараховано з можливістю повторного складання” та “незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”; за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК. Бакалавр терапії та реабілітації здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, ерготерапією, реабілітацією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності	ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК3. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність мотивувати людей та рухатися до

	спільної мети ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК8. Здатність планувати та управляти часом. ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	СК 01. Здатність пояснювати пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я. СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції. СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії. СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії. СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. СК 06. Здатність виконувати базові компоненти

	обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати. СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії. СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії. СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта. СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати. СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов. СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя. СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

7. Програмні результати навчання

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПРН 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; трактувати отриману інформацію.

ПРН 07. Тракувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПРН 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Науково-педагогічні працівники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Кадрове забезпечення

Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Матеріально-технічне Забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення сформоване відповідно до Додатку 2 наказу МОН № 1419 України від 19.12.2018 року «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	До кожної навчальної дисципліни складено навчально-методичні комплекси дисциплін, які включають: силабуси, конспекти лекцій; плани семінарських, практичних або лабораторних занять та їх методичне забезпечення; дидактичне забезпечення та методичні рекомендації до самостійної роботи; питання та тестові завдання до поточного та семестрового контролю знань; перелік основної та додаткової літератури; інтернет ресурсів; перелік засобів діагностики навчальних досягнень та технічних засобів навчання; навчальну літературу з кожної дисципліни. Дисципліни забезпечені інформаційними засобами навчання. В університеті функціонує система дистанційного навчання, в якій здобувачі вищої освіти мають доступ до усіх складових навчальних дисциплін (лекційний матеріал, матеріал для підготовки до практичних занять, для самостійної роботи, додаткові та методичні ресурси, матеріал для контролю. Посилання: https://d-learn.pro/ Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт електронної наукової бібліотеки університету: http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php

9. Академічна мобільність

Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.

Національна кредитна мобільність	Національна академічна мобільність на ОП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету https://ic.pnu.edu.ua/стратегіяінтернаціоналізації/ : інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+ KA 1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/

Міжнародна кредитна мобільність	Можлива, за умови володіння іноземними здобувачами українською мовою
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості навчання іноземних громадян не відрізняються від таких для громадян України. Навчання на ОП здійснюється українською мовою.

2. Перелік компонент освітньо – професійної програми та їх логічна послідовність

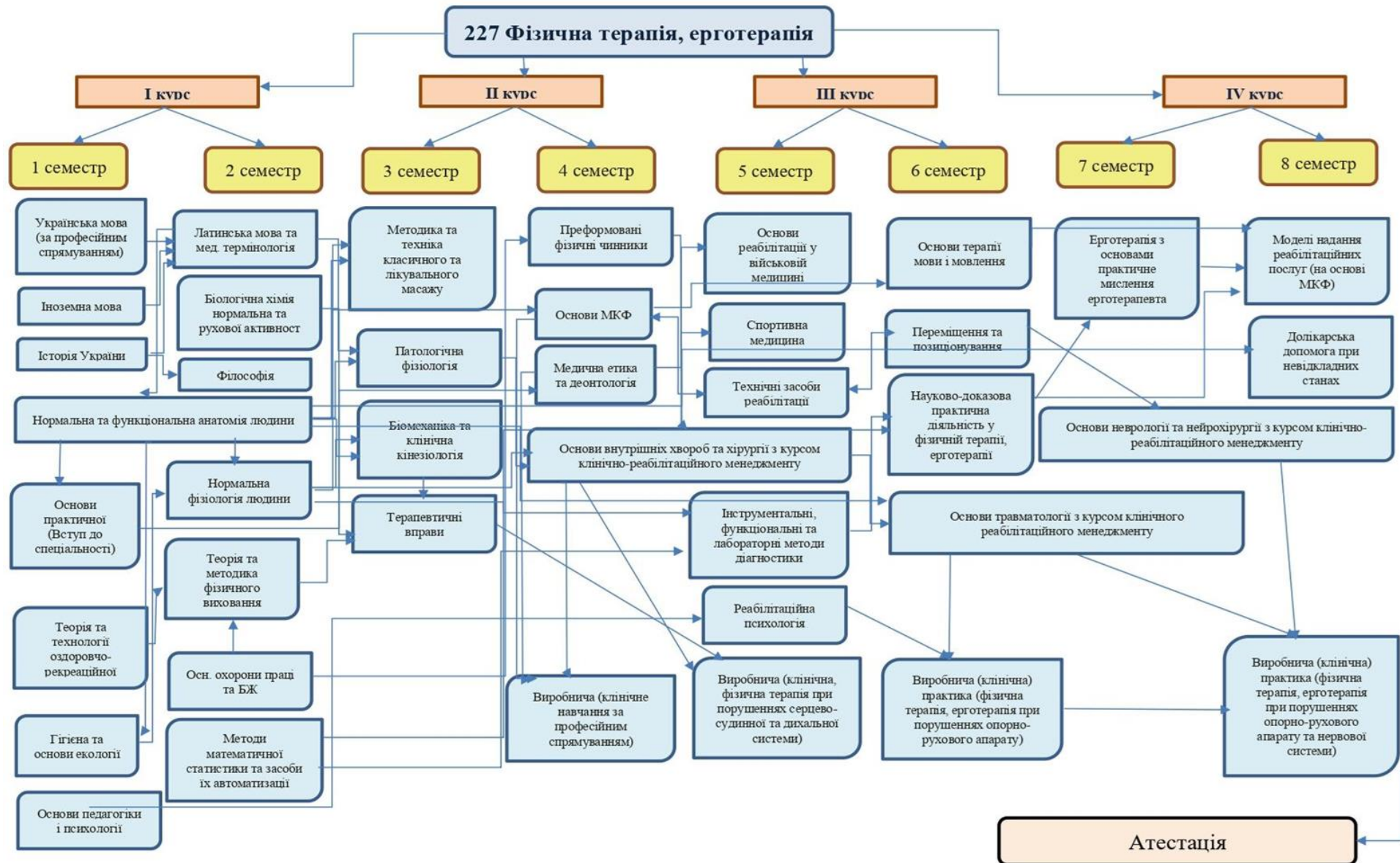
2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики)	К-сть кр-тів ЄКТС	Форма підсум- кового контролю
1.Обов'язкові навчальні дисципліни			
Цикл загальної підготовки			
ОК.01	Латинська мова та медична термінологія	3	залік
ОК.02	Історія України	3	екзамен
ОК.03	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК.04	Філософія	3	залік
ОК.05	Іноземна мова	6	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК.06	Гігієна та основи екології	3	залік
ОК.07	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (Вступ до спеціальності)	3	екзамен
ОК.08	Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної активності	3	залік
ОК.09	Нормальна та функціональна анатомія людини	12	екзамен
ОК.10	Основи педагогіки та психології	3	залік
ОК.11	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	3	екзамен
ОК.12	Нормальна фізіологія людини	6	екзамен
ОК.13	Теорія та методика фізичного виховання	3	залік
ОК.14	Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності	3	залік
ОК.15	Методи математичної статистики та засоби їх автоматизації	3	залік

ОК.16	Терапевтичні вправи	6	екзамен
ОК.17	Класичний та лікувальний масаж	6	екзамен
ОК.18	Патологічна фізіологія	3	екзамен
ОК.19	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	3	екзамен
ОК.20	Основи внутрішніх хвороб та хірургії з курсом клінічно-реабілітаційного менеджменту	6	екзамен
ОК.21	Основи МКФ	3	екзамен
ОК.22	Інструментальні, функціональні та лабораторні методи діагностики	3	екзамен
ОК.23	Преформовані фізичні чинники	3	екзамен
ОК.24	Реабілітаційна психологія	3	залік
ОК.25	Спортивна медицина	3	залік
ОК.26	Медична етика та деонтологія	3	екзамен
ОК.27	Технічні засоби реабілітації	3	екзамен
ОК.28	Основи травматології з курсом клінічного реабілітаційного менеджменту	9	екзамен
ОК.29	Ерготерапія з основами практичного мислення ерготерапевта	6	екзамен
ОК.30	Переміщення та позиціонування	3	екзамен
ОК.31	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії, ерготерапії	3	екзамен
ОК.32	Основи реабілітації у військовій медицині	3	екзамен
ОК.33	Моделі надання реабілітаційних послуг (на основі МКФ)	6	екзамен
ОК.34	Основи неврології та нейрохірургії з курсом клінічно-реабілітаційного менеджменту	9	екзамен
ОК.35	Основи терапії мови і мовлення	3	екзамен
ОК.36	Долікарська допомога при невідкладних станах	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		150	
Практична підготовка			
ПП.37	Виробнича (клінічне навчання за професійним спрямуванням)	6	залік
ПП.38	Виробнича (клінічна, фізична терапія при порушеннях серцево-судинної та дихальної системи)	6	залік
ПП.39	Виробнича (клінічна) практика (фізична терапія, ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату)	6	залік
ПП.40	Виробнича (клінічна) практика (фізична терапія, ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату та нервової системи)	9	залік
Загальний обсяг циклу практичної підготовки		27	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
ВК.41	Вибіркова дисципліна 1	3	залік

ВК 42	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК 43	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК 44	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК 45	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК 46	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК 47	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК 48	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
ВК 49	Вибіркова дисципліна 9	3	залік
ВК 50	Вибіркова дисципліна 10	3	залік
ВК 51	Вибіркова дисципліна 11	3	залік
ВК 52	Вибіркова дисципліна 12	3	залік
ВК 53	Вибіркова дисципліна 13	3	залік
ВК 54	Вибіркова дисципліна 14	3	залік
ВК 55	Вибіркова дисципліна 15	3	залік
ВК 56	Вибіркова дисципліна 16	3	залік
ВК 57	Вибіркова дисципліна 17	3	залік
ВК 58	Вибіркова дисципліна 18	3	залік
ВК 59	Вибіркова дисципліна 19	3	залік
ВК 60	Вибіркова дисципліна 20	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
3. Атестація			
ОК 61	Атестація (ЄДКІ)	3	
Всього		3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно – логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» здійснюється у формі кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та практично-орієнтованого іспиту.

Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів.

Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність компетентності студента вимогам, визначеним цим стандартом та освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти.

За результатами успішної атестації видається документ встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра.

Гарант освітньої програми _____

Любов Микитин

Вимоги щодо клінічної підготовки, викладацького складу та матеріально-технічного забезпечення реалізації освітньої програми за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» на основі вимог World Confederation for Physical Therapy та World Federation of Occupational Therapists

Вимоги до клінічної підготовки

Для набуття фахових компетентностей необхідно не менше 24 кредитів клінічних практик (клінічного навчання) з фізичної терапії, ерготерапії тривалістю не менше 6 кредитів кожна. Проходження кожної клінічної практики у повному обсязі є обов'язковим.

Рекомендовані клінічні практики проводяться у спеціалізованих підрозділах із залученням профільних фахівців за напрямками фізична терапія, ерготерапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної та нервової систем. Заклади повинні надавати реабілітаційну допомогу в гострому, підгострому та довготривалому періодах. Обов'язковою є наявність у штаті означених закладів фізичних терапевтів та фахівців з ерготерапії, які виконують функції клінічного керівника/методиста, та трудових угод з ними. Кількість клінічних баз та кадровий склад закладів охорони здоров'я, соціального захисту має забезпечити проходження практики студентами із розрахунку 5-6 осіб на одного клінічного керівника/методиста.

Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики: терапевтичні кушетки 120x200 см - 2 од; сходи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці, палиці, ходунки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластичні джгути з опором різного ступеню; обтяжувачі на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напів валики; велоергометр; степпер; гантелі; шведська стінка; адаптивний кухонний інвентар, холодильник, пральна машина); імітація елементів квартири (туалет або приліжковий туалет, ванна кімната, спальне ліжко, шафа); допоміжні засоби для побуту (засіб для одягання шкарпеток, гудзиків тощо).

Обладнання кабінету масажу: кушетки масажні з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі.

Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники;

гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;

10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.

Науково – педагогічний склад, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформований у термінах результатів навчання

Результати навчання	Фахова підготовка викладачів
1. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини і здійснення освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.	Фізична культура різних груп населення; медицина, громадське здоров'я
2. Демонструвати вміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового та професійного спілкування; скласти різні види документів, у тому числі іноземною мовою (мовами).	Філологія; психологія; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; медицина; філософія
3. Демонструвати вміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та іноземні джерела з метою отримання інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	Інформатика, обчислювальна техніка; фізична реабілітація/терапія ерготерапія
4. Демонструвати знання базових методів пізнання й аналізу процесів державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; обговорювати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; розуміти філософські категорії та поняття; пояснювати основні економічні закони та категорії.	Філософія; соціологія; економіка; право.
5. Застосовувати знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії, виявляти взаємозв'язки різних елементів.	Біологія; медицина; педагогіка; психологія; соціальна робота; медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія;
6. Демонструвати вміння надавати долікарську допомогу у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати методи та засоби збереження життя.	Медицина

7. Визначати симптоми та синдроми поширених захворювань людини; адекватно трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	Медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; соціальна робота
8. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму (Додаток 1), активності та участі; трактувати отриману інформацію; демонструючи доказове прийняття рішень.	Медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
9. Демонструвати здатність до пацієнта центричної практичної діяльності за узгодженням з пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
10. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до наявних ресурсів і оточення.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
11. Демонструвати вміння здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму (додаток 2).	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
12. Демонструвати вміння здійснювати заходи ерготерапії задля ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
13. Демонструвати вміння ефективно провадити професійну діяльність, застосовуючи сучасні науково-доказові дані.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
14. Обирати відповідні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	Медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	Медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; протезисти, ортезисти
16. Демонструвати уміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.	Медицина; фізична реабілітація/терапія, ерготерапія; (додатково соціальні працівники, психологи, корекційні педагоги, логопеди)
17. Демонструвати вміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія, психологія

18. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія
19. Демонструвати готовність оцінювати себе критично, освоювати нову фахову інформацію, поглиблювати базові знання з допомогою самоосвіти, представляти й оцінювати власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег, обмінюватися досвідом з іншими спеціалістами.	Фізична реабілітація/терапія, ерготерапія

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- ✓ кашель
- ✓ задишка
- ✓ запаморочення
- ✓ приступ ядухи
- ✓ біль
- ✓ включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- ✓ тахікардія
- ✓ ціаноз
- ✓ набряк
- ✓ аритмія
- ✓ посилене серцебиття
- ✓ ослаблене дихання
- ✓ жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- ✓ крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- ✓ коробковий перкуторний звук
- ✓ тупий (притуплений) перкуторний звук
- ✓ тимпанічний перкуторний звук
- ✓ катаральні зміни
- ✓ підвищення кров'яного тиску
- ✓ зниження кров'яного тиску
- ✓ синдром дихальної недостатності
- ✓ синдром серцевої недостатності
- ✓ бронхообструктивний синдром
- ✓ загально інтоксикаційний синдром
- ✓ бронхо-легенево-плевральний синдром
- ✓ легеневе серце
- ✓ накопичення повітря у плевральній порожнині
- ✓ накопичення ексудату у плевральній порожнині
- ✓ плевральні спайки
- ✓ спадання легеневої тканини
- ✓ фіброз, склероз
- ✓ деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- ✓ гіпер- гіпотонічний криз
- ✓ аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія

- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- ✓ біль
- ✓ набряки
- ✓ порушення амплітуди руху
- ✓ зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- ✓ зменшення м'язової витривалості
- ✓ порушення рівноваги та координації
- ✓ порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягання, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- ✓ біль
- ✓ набряк
- ✓ парези та плегії
- ✓ м'язова атрофія
- ✓ порушення м'язового тону порушення амплітуди руху порушення чутливості порушення стану свідомості
- ✓ порушення когнітивних функцій
- ✓ порушення зорових функцій та сприйняття просторово-зорові порушення
- ✓ зменшення м'язової витривалості порушення рівноваги та координації
- ✓ порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи.

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання) запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки

- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

2. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

Додаток 2

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- Терапевтичні вправи
- Дихальні

- Загальнорозвиваючі
- Аеробного характеру
- На розтяг та розслаблення м'язів
- Позиціонування
- Дихальна гімнастика
- Звукова гімнастика
- Мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- Масаж
- Засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
  - на зменшення болю та набряку
  - на розвиток сили
  - на розвиток витривалості
  - на підтримку амплітуди руху
  - на гнучкість
  - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
  - на рівновагу
  - на координацію
    - тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
    - позиціонування
    - масаж
    - постізометрична релаксація
    - преформовані фізичні чинники:
      - тепло
      - холод
      - водні процедури
      - преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
  - ✓ з опором (сила та витривалість)
    - на підтримку амплітуди руху
    - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
    - на розвиток/ відновлення рівноваги
    - на розвиток/ відновлення координації
    - на розвиток/ відновлення дрібної моторики

- ✓ тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком,
- ✓ користування ортезами, самообслуговування та самодогляд)
- ✓ позиціонування
- ✓ дихальні вправи
- ✓ мануальні маніпуляції на грудній клітці
- ✓ масаж

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

1. Використання підготовчих методів і засобів:

- Використання преформованих фізичних чинників
  - тепло
  - холод
  - преформована електрична енергія
- Позиціонування
- Мобілізація суглобів
- Сенсорна стимуляція
- Методики фасилітації та інгібіції
- Підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики,
  - зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)
- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної
  - функції, сенсорної інтеграції)

3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та

дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.

- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
  - Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
    - активність повсякденного життя (ADLs)
    - інструментальна активність повсякденного життя (IADLs)
    - відпочинок і сон
    - освіта
    - робота
    - гра
    - дозвілля
    - соціальна участь
5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.
6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.
7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективною системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням

закладу вищої освіти оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.